

การพัฒนาลายมือของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ โดยใช้แบบฝึกลายมือสวย

นางสิริลักษณ์ บุญเลิศ

วิทยาลัยเทคนิคบางสะพาน
สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 5
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสารของคนไทย ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด และข้อมูลระหว่างบุคคลในสังคมไทย การใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวันนั้นมีความจำเป็นทั้งในด้านการพูด การฟัง และการเขียน โดยเฉพาะการเขียนด้วยลายมือ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการสื่อสารที่สำคัญในการบันทึกข้อมูล การจดบันทึก การทำเอกสาร และการเขียนจดหมาย การเขียนลายมือที่อ่านง่ายจึงถือเป็นปัจจัยสำคัญในการทำให้การสื่อสารผ่านการเขียนมีประสิทธิภาพและบรรลุผลตามวัตถุประสงค์

การคัดลายมือหรือการเขียนด้วยลายมือที่สวยงามและอ่านง่าย ไม่เพียงแต่ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจข้อความได้อย่างถูกต้อง แต่ยังสะท้อนถึงความตั้งใจ ความระมัดระวัง และความสามารถในการสื่อสารของผู้เขียน การฝึกฝนและพัฒนาการเขียนลายมือให้มีความชัดเจนและอ่านง่ายจึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะในวงการการศึกษา การทำงาน หรือการสื่อสารทางธุรกิจ การเขียนที่อ่านง่ายไม่เพียงช่วยให้ลดความสับสน แต่ยังช่วยให้การถ่ายทอดข้อมูลสามารถบรรลุผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น การศึกษาการคัดลายมือและการพัฒนาความสามารถในการเขียนลายมือที่อ่านง่ายจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นที่ควรได้รับความสนใจ ทั้งในด้านการศึกษาและการสื่อสารในชีวิตประจำวัน เพื่อให้การแลกเปลี่ยนข้อมูลและความรู้ระหว่างบุคคลในสังคมไทยมีความราบรื่นและเกิดผลสำเร็จตามที่ต้องการ

จากสมรรถนะรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ รหัสวิชา 20000-1102 ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2562 ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากระทรวงศึกษาธิการ กำหนดให้ผู้เรียนต้องวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าสารในงานอาชีพ จากการฟัง การดู และการอ่านตามหลักการพูดสื่อสารในงานอาชีพตามหลักการ เขียนเอกสารในงานอาชีพตามหลักการ ซึ่งสรณະด้านการเขียนนั้นพบว่านักเรียนมีลายมือที่อ่านยาก การเขียนพยัญชนะและสระไม่ถูกต้องตามแบบพยัญชนะและสระของไทย เขียนพยัญชนะไม่มีหัว ขนาดตัวพยัญชนะไม่เท่ากัน เขียนพยัญชนะลอยจากเส้นบรรทัด เขียนพยัญชนะและสระมีขนาดใหญ่หรือเล็กเกินไป วางวรรณยุกต์ไม่ถูกที่ มีรอยขีด ลบ ขีด ฆ่า เขียนทับข้อความ มองดูไม่สะอาดไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ขาดความสวยงาม ส่งผลให้งานเขียนนั้นไม่น่าอ่านและไม่สามารถสื่อสารด้วยการเขียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้

ดังนั้นผู้สอนจึงมีแนวความคิดที่จะนำการสอนรูปแบบที่เหมาะสมกับรายวิชามาใช้ในการปรับปรุงยกระดับและพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย ได้สืบค้นได้ลงมือปฏิบัติจริง จึงได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนรูปแบบ Active Learning บูรณาการการพัฒนาลายมือของนักเรียนให้สวยงาม อ่านง่าย โดยใช้ชุดฝึกลายมือสวยงามแก้ปัญหาด้วยการใช้ในการเรียนการสอนรายวิชา

ภาษาไทยเพื่ออาชีพ (รหัสวิชา 20000-1102) เพื่อยกระดับลายมือ ยกระดับการสื่อสารของนักเรียนซึ่งจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการคัดลายมือ
- 2.2 เพื่อให้นักเรียนมีลายมือที่อ่านง่าย สวยงาม

3. สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้น ปวช.3 กลุ่ม 1-2 สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ ที่เรียนรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ รหัสวิชา 20000-1101 พัฒนาลายมือของตนเองให้สวยงามขึ้นได้

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 ที่ลงทะเบียนในรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ รหัสวิชา 20000-1102 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 15 ห้อง รวมทั้งสิ้น 228 คน

4.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ รหัสวิชา 20000-1102 จำนวน 2 ห้อง รวมทั้งสิ้น 35 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Sampling)

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาสาระที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ วิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ เรื่อง ยกระดับลายมือ ยกระดับการสื่อสารของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 จำนวน 6 ชั่วโมง โดยมีแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 1 แผน และเทคนิคแบบ Active Learning

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการทำวิจัยในครั้งนี้ใช้เวลาในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนตุลาคม 2567-กันยายน 2568

ตัวแปรในการวิจัย

1. ตัวแปรต้น

แผนการจัดการเรียนรู้ Active Learning (AL) รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ รหัสวิชา 20000-1102

2. ตัวแปรตาม

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ เรื่อง ยกระดับลายมือ ยกระดับการสื่อสาร

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้ศัพท์บางคำในความหมายและขอบเขตจำกัด ดังนี้

1. **การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning** คือ กระบวนการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม และมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การระดมสมอง การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการทำกรณีศึกษา เป็นต้น โดยกิจกรรมที่นำมาใช้ควรช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การสื่อสาร การนำเสนอ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเหมาะสม บทบาทของผู้เรียนนอกจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนและผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยกันด้วย ผู้สอนควรลดบทบาทในการถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียนในลักษณะการบรรยายลง และเพิ่มบทบาทในการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงการจัดเตรียมสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการเรียน

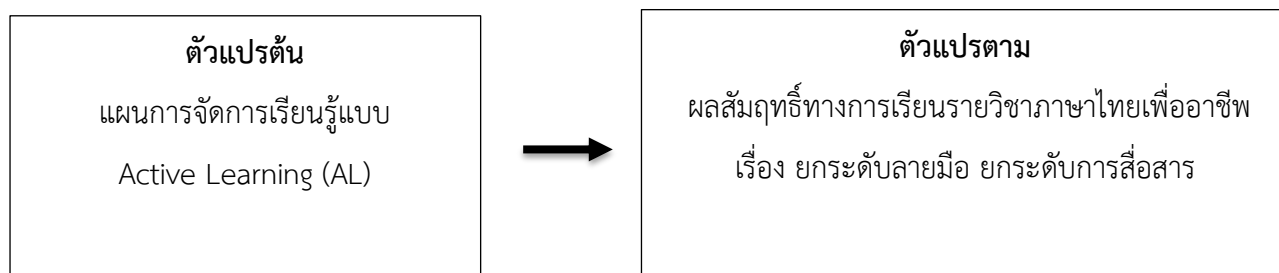
2. **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน** หมายถึง ผลของคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน ที่ใช้การจัดการเรียนรู้ Active Learning รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ เรื่อง ยกระดับลายมือ ยกระดับการสื่อสาร

3. **นักเรียน** หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1-3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 วิทยาลัยเทคนิคบางสะพาน อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

4. **วิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ** หมายถึง วิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ รหัสวิชา 20000-1102 ในกลุ่มสมรรถนะภาษาและการสื่อสาร หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2567 เป็นรายวิชาที่ผู้เรียนจะต้องแสดงความรู้เกี่ยวกับทักษะภาษาไทยเพื่อสื่อสารในงานอาชีพ

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ ในรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ เรื่อง ยกระดับลายมือ ยกระดับการสื่อสาร โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning (AL) ผู้วิจัยจึงกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. นักเรียนชั้น ปวช.1-3 ที่เรียนวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพได้พัฒนาทักษะการคัดลายมือ
2. นักเรียนมีลายมือที่อ่านง่าย สวยงาม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาลายมือของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) รายวิชาภาษาไทย เพื่ออาชีพ โดยใช้แบบฝึกลายมือสวย” จะนำเสนอสาระสำคัญเกี่ยวกับเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยลำดับเนื้อหาที่เป็นสาระสำคัญ รายละเอียดมีดังนี้

1. ทฤษฎีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้
2. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2563 กลุ่มสมรรถนะแกนกลาง รายวิชาภาษาไทย เพื่ออาชีพ รหัสวิชา 20000-1102
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบ Active Learning (AL)
 - 3.1 ความหมายของการเรียนรู้แบบ Active Learning (AL)
 - 3.2 ทฤษฎี แนวคิดการเรียนรู้แบบ Active Learning (AL)
 - 3.3 เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning (AL)
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการคัดลายมือ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ทฤษฎีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้

การนำเสนอสาระสำคัญในตอนนี้ประกอบด้วย 1) ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) ลักษณะของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) หลักเกณฑ์ในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 4) ชนิดของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5) การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 6) ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายละเอียดมีดังนี้

1.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

เดโช สนวนนท์ (2556: 3) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จที่ได้รับจากความพยายามเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการหรือระดับของความสำเร็จที่ได้รับในแต่ละด้านโดยเฉพาะ หรือโดยทั่วไป

พัฒนาพงษ์ สีกา (2551: 31) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการเรียนโดยอาศัยความสามารถเฉพาะตัวบุคคลโดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาจได้จากการทดสอบ เช่น สังเกตหรือการตรวจการบ้าน หรือเกรดของการเรียนซึ่งต้องอาศัยกระบวนการที่ซับซ้อนและ ระยะเวลา หรืออาจวัดด้วยแบบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วไป

ไพศาล หวังพานิช (2556: 89) กล่าวว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะหรือความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอน เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดขึ้น

จากการฝึกอบรมหรือสอบจึงเป็นการตรวจสอบระดับความสามารถของบุคคลว่าเรียนแล้วมีความรู้เท่าใด สามารถวัดได้โดยการใช้แบบทดสอบต่าง ๆ

อัจฉรา สุขarmi และอรพินทร์ ชูชม (2557: 3) กล่าวว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ระดับความสำเร็จที่รับจากการเรียนซึ่งได้ประเมินผลจากหลายวิธี ดังต่อไปนี้

1. กระบวนการที่ได้จากแบบทดสอบโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยทั่วไปที่ยาวนาน

2. กระบวนการที่ได้จากเกรดเฉลี่ยของโรงเรียนซึ่งต้องอาศัยกรรมวิธีที่ซับซ้อนและช่วงเวลา

พิมพ์ประภา อรัญมิตร (2558: 18) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะและความรู้ความสามารถที่แสดงถึงความสำเร็จที่ได้จากการเรียนการสอนในวิชาต่างๆ ซึ่งสามารถวัดเป็นคะแนนได้จากแบบทดสอบภาคทฤษฎีหรือภาคปฏิบัติหรือทั้งสองอย่าง วิชา สำราญใจ (2556: 20) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ที่ได้รับหรือทักษะที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ในวิชาต่าง ๆ ซึ่งวัดได้จากคะแนนที่ครูผู้สอนให้หรือคะแนนที่ได้จากการทดสอบ

อรัญญา นามแก้ว (2558: 49) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้หรือทักษะอันเกิดจากการเรียนรู้ที่ได้เรียนมาแล้ว ที่ได้จากผลการสอนของครูผู้สอนซึ่งอาจพิจารณาจากคะแนนสอบที่กำหนดให้คะแนนที่ได้จากงานที่ครูมอบหมายให้หรือทั้งสองอย่าง

วุฒิชัย ดานะ (2559: 32) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ระดับความรู้ ความสามารถ และทักษะที่ได้รับและพัฒนาจากการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ โดยอาศัยเครื่องมือในการวัดผลหลังจาก การเรียนหรือจากการฝึกอบรม

สรุปได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ซึ่งได้มาจากการทำแบบทดสอบในเรื่องนั้น ๆ นำไปสู่ความสำเร็จสามารถทำได้โดยวิธีการฝึกอบรมหรือการใช้ทักษะต่าง ๆ

1.2 ลักษณะของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วนิดา ดีแป้น (2557: 22) กล่าวว่า ลักษณะของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มี 2 ด้าน ดังนี้

1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านสมอง จำแนกเป็น 6 ระดับ ดังนี้

(1) ผลสัมฤทธิ์ด้านความจำ เป็นสิ่งสำคัญทางการเรียน ความจำเป็นตัวเสริมให้เกิดความรู้ความสามารถในการเรียน ความจำเป็นผลสัมฤทธิ์พื้นฐานก่อนการแสดงความสามารถในระดับสูง

(2) ผลสัมฤทธิ์ด้านความเข้าใจ เป็นการแสดงความสามารถในระดับสูงขึ้นกว่าความจำ

(3) ผลสัมฤทธิ์ด้านการนำไปใช้ เป็นการนำความรู้ที่ได้เรียนไปแล้วไปใช้ในสถานการณ์อื่นที่เกิดขึ้นซึ่งเป็นการบรรลุจุดหมายของการนำไปใช้

(4) ผลสัมฤทธิ์ด้านการวิเคราะห์ เป็นการแยกแยะเนื้อหาให้เป็นส่วนย่อยและระบุส่วนย่อยกับส่วนย่อย หรือส่วนใหญ่กับส่วนใหญ่

(5) ผลสัมฤทธิ์ด้านการสังเคราะห์ เป็นการนำสิ่งที่วิเคราะห์มาผสมผสานเป็นเรื่องใหม่

(6) ผลสัมฤทธิ์ด้านการประเมินค่า ความสามารถในการประเมินเพื่อให้ได้คุณค่า
บางอย่าง ถือว่าเป็นขั้นสุดท้ายของการพัฒนาสังคมของผู้เรียน

2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านจิตใจ เป็นสิ่งที่เป็นนามธรรมและมีขอบเขตกว้างมาก ตั้งแต่การรับรู้
จนถึงความพึงพอใจในคุณค่า แบ่งย่อยเป็น 5 ระดับ ดังนี้

(1) ขั้นการรับรู้ เป็นระดับต่ำ หมายถึง การที่บุคคลแต่ละคนเปิดใจอยากรับรู้ว่าจะเกิดอะไรขึ้น
ภายนอกบ้าง คือการรับรู้ตัวและการตั้งใจรับรู้เพิ่ม

(2) ขั้นการตอบสนอง เป็นขั้นที่นักเรียนได้แสดงตอบต่อคน สิ่งของ และปรากฏการณ์

(3) ขั้นแสดงคุณค่า เป็นขั้นที่มีการรับรู้คุณค่า

(4) ขั้นการสร้างของมโนทัศน์ของคุณค่าเป็นขั้นการสร้างความเข้าใจ

(5) ขั้นการแสดงลักษณะ เป็นขั้นการแสดงบุคลิกลักษณะของบุคคลเหล่านั้นออกมา

สรุปได้ว่าลักษณะของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสามารถแบ่งได้เป็น 2 ด้านประกอบด้วยด้านสมอง
ได้แก่ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และด้านจิตใจ ได้แก่ การรับรู้ การ
ตอบสนอง แสดงคุณค่า การสร้างมโนทัศน์ และการแสดงลักษณะ

1.3 หลักเกณฑ์ในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิญญา วิลารมณ์ (2552: 11) และเยาวดี วิบูลย์ศรี (2557: 82) กล่าวถึงหลักเกณฑ์ไว้สอดคล้องกัน
ดังนี้

1) เนื้อหาหรือทักษะที่ครอบคลุมในแบบทดสอบนั้นจะต้องเป็นพฤติกรรมที่สามารถวัด

2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ใช้แบบทดสอบวัดนั้น ถ้านำไปเปรียบเทียบกับกันจะต้องให้ทุกคนได้
เรียนรู้ในสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นได้ครอบคลุมและเท่าเทียมกัน

3) วัดให้ตรงกับจุดประสงค์ การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ควรจะจัดตาม
วัตถุประสงค์ทุกอย่างของการสอนและต้องมั่นใจว่าได้วัดในสิ่งที่ต้องการจะวัดได้จริง

4) การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นการวัดความเจริญงอกงามของนักเรียน การ
เปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าที่สุดวัตถุประสงค์ที่วางไว้

5) การวัดผลเป็นการวัดผลทางอ้อม เป็นการยากที่จะใช้ข้อสอบแบบเขียนตอบวัดพฤติกรรม
ตรงๆ ของบุคคลได้ คือ การตอบสนองต่อข้อสอบ ดังนั้น การเปลี่ยนวัตถุประสงค์ให้เป็นพฤติกรรมที่จะ สอบ
จะต้องทำอย่างรอบคอบและถูกต้อง

6) การวัดการเรียนรู้เป็นการยากที่จะวัดทุกสิ่งทุกอย่างที่สอนได้ภายในเวลาจำกัด สิ่งที่วัดได้
เป็นเพียงพฤติกรรมของตัวแทนของพฤติกรรมทั้งหมดเท่านั้น

7) การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นเครื่องช่วยพัฒนาการสอนของครู และเป็นเครื่องช่วย
ในการสอนของเด็ก

8) ในการศึกษาที่สมบูรณ์นั้นสิ่งสำคัญไม่ได้อยู่ที่การทดสอบแต่เพียงอย่างเดียว การทบทวน การสอนก็เป็นสิ่งสำคัญยิ่ง

9) การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ควรจะเน้นในการวัดความสามารถในการใช้ความรู้ให้เป็น ประโยชน์ หรือการนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ ๆ

10) ควรใช้คำถามให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและวัตถุประสงค์ที่วัด

11) ให้ข้อสอบมีความเหมาะสมกับนักเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น ความยากง่าย พอเหมาะ มี เวลาพอสำหรับนักเรียนในการทำข้อสอบ

สรุปได้ว่าหลักเกณฑ์ในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีหลักเกณฑ์ดังนี้

เนื้อหาที่ครอบคลุมและตรงตามจุดประสงค์สามารถวัดได้ผลทางตรงและผลทางอ้อม เช่น การ ตอบสนองต่อข้อสอบ อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือเพื่อช่วยในการพัฒนาการสอนของครูแต่ต้องมีความ เหมาะสมกับ นักเรียนในด้านต่าง ๆ

1.4 ชนิดของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

อำนาจ เลิศชัยนติ (2557: 88) แบ่งแบบทดสอบออกเป็น 18 ชนิด ดังนี้

1) แบบทดสอบชนิดเลือกตอบ แบบทดสอบชนิดนี้มีลักษณะประกอบด้วยคำถาม 1 คำถาม มีตัวเลือก 4-5 ตัวเลือก

2) แบบทดสอบถูก-ผิด แบบทดสอบชนิดจัดว่าเป็นแบบเลือกตอบอีกอย่างหนึ่งแต่มีเพียง ถูกหรือผิด หรือมีสองตัวเลือก

3) แบบทดสอบแบบจับคู่ ลักษณะของแบบทดสอบจัดว่าเป็นแบบเลือกตอบอีกชนิดหนึ่งแต่มี ตัวเลือก จำนวนคงที่และภายหลังการคัดเลือกตัวเลือกที่ถูกไปแล้วจำนวนตัวเลือกนี้จะลดน้อยลงไปเรื่อย ๆ

4) แบบทดสอบให้เขียนตอบ แบบทดสอบชนิดนี้มีหลายลักษณะ เช่น ให้เป็นแบบเติมคำ หรือเติม ข้อความสั้น ๆ หรือให้เขียนบรรยายแสดงความคิดเห็น

5) แบบทดสอบความเร็วในการคิด ลักษณะของแบบทดสอบความเร็วจะประกอบด้วยข้อ คำถามง่าย ๆ แต่มีข้อคำถามจำนวนมาก ๆ ให้เวลาในการทำข้อสอบน้อยมาก คะแนนที่ได้จะเป็นตัวเลขที่ชี้ให้เห็นถึง ความเร็วในการคิดการทำข้อสอบ

6) แบบทดสอบแบบไม่จำกัดเวลา แบบทดสอบชนิดนี้ ประกอบด้วย ข้อคำถามที่ค่อนข้างยาก ต้องใช้ เวลาในการคิดทำข้อสอบเป็นเวลานาน ดังนั้นจะไม่จำกัดเวลาในการทำข้อสอบให้ผู้สอบคิดจนว่าจะเสร็จ

7) แบบทดสอบที่วัดความสามารถขั้นสูงสุด แบบทดสอบลักษณะนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวัดความสามารถ ขั้นสูงสุดของผู้สอน ผู้สอนต้องพยายามทำข้อสอบให้คะแนนมากที่สุด คะแนนจะเป็นตัวชี้วัดถึงความสามารถ ขั้นสูงสุด เช่น การสอบวัดทางด้านสติปัญญา หรือการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

8) แบบทดสอบที่วัดคุณลักษณะเฉพาะอย่าง แบบทดสอบนี้มีจุดหมายวัดความสามารถบางอย่าง บางประการ หรือคุณลักษณะที่ต้องการวัดเพียงบางลักษณะเท่านั้น เช่น แบบทดสอบวัดความ สนใจในวิชาชีพ หรือแบบวัดบุคลิกภาพ เป็นต้น

9) แบบทดสอบแบบปรนัย เป็นแบบทดสอบที่ประกอบด้วยคุณลักษณะ 3 ประการ คือ

(9.1) คำถามที่ใช้ถาม เป็นคำถามที่ชัดเจน ถามตรงจุด อ่านแล้วรู้ว่าถามอะไร

(9.2) เกณฑ์การตรวจให้คะแนน ได้กำหนดไว้ชัดเจน ตรวจก็ได้คะแนนตรงกันเท่านั้น

(9.3) การแปลผล ทุกคนที่แปลผลย่อมแปลได้ตรงกัน เช่น ใครทำข้อสอบได้ คือ คนเก่ง ใครทำข้อสอบไม่ได้ คือ คนเรียนอ่อน

10) แบบทดสอบแบบอัตนัย แบบทดสอบนี้เน้นที่คนออกข้อสอบเป็นคนตรวจและให้ คะแนนการให้ คนตรวจย่อมมีข้อยุ่งยากหลาย ๆ ประการเกี่ยวกับเกณฑ์ในตัวคน

11) การทดสอบที่ใช้การเขียน-ตอบ การทดสอบลักษณะนี้อาจใช้เป็นแบบลักษณะของแบบทดสอบ ในข้อ 1, 2, 3, 4 ดังที่กล่าวมา เรียกว่า แบบทดสอบที่เป็นการทดสอบที่ใช้เขียนตอบ

12) การทดสอบที่ไม่ใช้การเขียน การทดสอบลักษณะนี้ไม่ใช้การเขียนตอบ แต่เป็นแบบ สังเกต พฤติกรรมจากการกระทำโดยตรง เช่น การทดสอบพลศึกษา การทดสอบด้านการปฏิบัติในวิชาช่างประเภทต่าง ๆ

13) การทดสอบที่ใช้นักเรียนเป็นกลุ่ม การทดสอบที่ใช้ลักษณะนักเรียนทดสอบเป็นกลุ่ม ส่วนมากมัก ใช้ paper-pencil test เพราะสามารถสอบนักเรียนได้พร้อม ๆ กันถึงแม้นักเรียนจะมีจำนวนมาก

14) แบบทดสอบที่ต้องสอบครั้งละ 1 คน การทดสอบที่สอบกับนักเรียนเพียง 1 คน มักเป็นแบบการ สอบเพื่อตรวจสอบข้อบกพร่องทางการด้านเรียนหรือเป็นการสอบความพร้อมทางด้านการเรียน ความพร้อม ด้านการฟัง ความพร้อมด้านการอ่าน และโดยเฉพาะการสอบด้านการปฏิบัติงานซึ่งต้องดูพฤติกรรม อากัปกริยาของผู้เข้าสอบด้วย การสอบเป็นกลุ่มทำให้ไม่สามารถสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนโดยตรงได้

15) แบบทดสอบที่ใช้ภาษา แบบทดสอบนี้เน้นที่การใช้ภาษาเป็นการสื่อความหมาย เหมาะสำหรับ นักเรียนที่สามารถอ่านหนังสือได้เร็ว

16) แบบทดสอบที่ไม่ใช้ภาษา แบบทดสอบชุดนี้จะเหมาะกับเด็กเล็ก ๆ ที่ไม่สามารถสื่อความหมาย ด้วยการพูดหรือการเขียนได้

17) แบบทดสอบที่ต้องการเฉพาะกระบวนการคิดตอบ แบบทดสอบลักษณะนี้ผู้สอบไม่สนใจว่าใครคิด ได้หรือไม่ แต่มีความสนใจที่ผู้เข้าสอบคิดอย่างไร

18) แบบทดสอบแบบการสร้างจินตภาพ ลักษณะแบบทดสอบนี้เน้นให้ผู้เข้าสอบแสดงความรู้ความคิด ต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ ที่ตนได้พบเห็น ผู้เข้าสอบจะแสดงอาการตอบสนองออกมาเป็นความรู้สึกนึกคิดทัศนคติต่าง ๆ ต่อสิ่งเร้าที่ปรากฏอยู่ ตัวแบบทดสอบที่ใช้เป็นสิ่งเร้าจะมีลักษณะไม่ชัดเจน เพราะต้องการเป็นตัวการที่ให้ผู้สอบ แสดงพฤติกรรมความรู้สึกในตนตอบสนองออกมาเท่านั้น เมื่อไรที่ตัวแบบทดสอบมีความชัดเจนไม่ถือว่าเป็น การสอบเพื่อวัดการสร้างจินตภาพ การสอบลักษณะนี้จึงเหมาะกับบุคคลที่จิตไม่สมประกอบ คนเหล่านี้เมื่อพบ

เห็นภาพสลับ ๆ ไม่ชัดเจน ก็จะระบายความรู้สึกนึกคิดที่เป็นปัญหาออกมา ผู้วัดผลก็จะแปลพฤติกรรมที่แสดงออกมานั้นให้เขารู้ว่าเป็นคนอย่างไร มีปัญหาหรือไม่เห็นได้ว่าชนิดของแบบทดสอบมีหลายชนิดด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นแบบทดสอบปรนัย อัตนัย แบบเลือกตอบ แบบจำกัดเวลา ที่ผู้สอนสร้างขึ้นเองหรือแบบทดสอบมาตรฐาน อย่างไรก็ตามการสร้างแบบทดสอบชนิดต่าง ๆ นั้น ผู้สร้างจะต้องสร้างให้เหมาะสมกับเนื้อหาและสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ และเลือกใช้ให้เหมาะสมกับผู้สอบด้วย

สรุปได้ว่าชนิดของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสามารถแบ่งออกเป็น 18 ชนิด ดังนี้ เลือกตอบ ถูก-ผิด จับคู่ การเขียนตอบ ความเร็วในการคิด แบบไม่จำกัดเวลา วัดความสามารถขั้นสูง วัดคุณลักษณะเฉพาะอย่าง แบบปรนัย แบบอัตนัย การเขียน-ตอบ การทดสอบที่ไม่ใช้การเขียนการทดสอบนักเรียนเป็นกลุ่ม สอบครั้งละ 1 คน แบบทดสอบใช้ภาษา ไม่ใช่ภาษา แบบทดสอบที่ต้องการเฉพาะการคิดตอบและแบบทดสอบการสร้างจินตภาพซึ่งเป็นวิธีการวัดความรู้และพฤติกรรมของนักเรียนได้

1.5 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ไพศาล หวังพานิช (2556: 89) กล่าวถึง การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่าสามารถวัดผลได้ 2 แบบ ตามความมุ่งหมาย และลักษณะวิชาที่สอน ดังนี้

1) การวัดผลด้านการปฏิบัติ เป็นการตรวจสอบระดับความสามารถในการปฏิบัติหรือทักษะของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถดังกล่าวในรูปแบบของการกระทำจริงเป็นผลงาน เช่น วิชา ศิลปศึกษา พลศึกษา การช่าง เป็นต้น การวัดผลแบบนี้จึงต้องใช้ “ข้อสอบภาคปฏิบัติ (Performance Test)”

2) การวัดผลด้านเนื้อหา เป็นการตรวจสอบความสามารถที่เกี่ยวกับเนื้อหาอันเป็นประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนรวมถึงพฤติกรรมความสามารถในด้านต่าง ๆ สามารถวัดผลได้โดยใช้ “ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Achievement Test)”

สรุปได้ว่าการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสามารถวัดผลได้ 2 แบบ ได้แก่ การวัดผลด้านปฏิบัติจากการลงมือทำงานจริงและการวัดผลเชิงเนื้อหาการใช้เนื้อหาบทเรียนมาวัดความรู้ของนักเรียน

1.6 ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

บลูม (1976: 139) กล่าวถึง สิ่งที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ว่า มีอยู่ 3 ตัวแปร คือ

1) พฤติกรรมด้านปัญญา (Cognitive Entry Behavior) เป็นพฤติกรรมด้านความรู้ ความคิดความเข้าใจ หมายถึง การเรียนรู้ที่จำเป็นต่อการเรียนเรื่องนั้น และมีมาก่อนเรียน ได้แก่ ความถนัด และพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียนซึ่งเหมาะสมกับการเรียนรู้ใหม่

2) ลักษณะทางอารมณ์ (Affective Entry Characteristic) เป็นตัวกำหนดด้านอารมณ์ หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความกระตือรือร้นที่มีต่อเนื้อหาที่เรียน รวมทั้งทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อเนื้อหาวิชาต่อโรงเรียน และระบบการเรียนและมโนภาพเกี่ยวกับตนเอง

3) คุณภาพของการสอน (Quality of Instruction) เป็นตัวกำหนดประสิทธิภาพในการเรียนของผู้เรียนซึ่งประกอบด้วยภาระงาน หมายถึง การบอกจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนและงานที่จะต้องทำให้

ผู้เรียนทราบอย่างชัดเจน การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนการให้การเสริมแรงของครู การใช้ข้อมูลย้อนกลับหรือการให้ผู้เรียนรู้ผลว่าตนเองกระทำได้ดีถูกต้องหรือไม่และการแก้ไขข้อบกพร่องจากองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สรุปได้ว่าปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเกิดจาก 3 ตัวแปร คือ พฤติกรรมด้านปัญญา ลักษณะทางอารมณ์และคุณภาพการสอนทั้งหมดนี้เป็นสิ่งที่สำคัญจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงหรือต่ำ

2. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 หมวดวิชาสมรรถนะแกนกลาง รายวิชาภาษาไทย เพื่ออาชีพ รหัสวิชา 20000-1102

2.1 จุดประสงค์รายวิชา เพื่อให้

- 2.1.1 มีทักษะในการใช้ภาษาไทยเพื่อสื่อสารในงานอาชีพถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา
- 2.1.2 สามารถนำทักษะทางภาษาไทยไปใช้พัฒนาตนเองและงานอาชีพ
- 2.1.3 เห็นคุณค่าและความสำคัญของการใช้ภาษาไทยในงานอาชีพ

2.2 สมรรถนะรายวิชา

2.2.1 วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าสารในงานอาชีพ จากการฟัง การดู และการอ่านตามหลักการ

2.2.2 พูดสื่อสารในงานอาชีพตามหลักการ

2.2.3 เขียนเอกสารในงานอาชีพตามหลักการ

2.3 คำอธิบายรายวิชา

ปฏิบัติเกี่ยวกับการฟังคำสั่งหรือข้อแนะนำการปฏิบัติงาน ฟังและดูสารในงานอาชีพจากสื่อบุคคล สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์และแหล่งเรียนรู้ในชุมชน การอ่านคู่มือการปฏิบัติงาน คู่มือการใช้อุปกรณ์หรือรายละเอียดของผลิตภัณฑ์ การนำเสนอผลงาน การสาธิตขั้นตอนการปฏิบัติงานหรือกระบวนการผลิตชิ้นงาน การสัมภาษณ์งาน การพูดติดต่อสื่อสารงาน เขียนรายงานการปฏิบัติงาน การเขียนโครงการและแผนธุรกิจ และเขียนโฆษณาประชาสัมพันธ์ในงานอาชีพ

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบ Active Learning (AL)

3.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning (AL)

การเรียนรู้แบบ Active Learning เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การระดมสมอง การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการทำกรณีศึกษา เป็นต้น โดยกิจกรรมที่นำมาใช้ควรช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การสื่อสาร/นำเสนอ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเหมาะสม บทบาทของผู้เรียนนอกจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนและผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยกันด้วย ผู้สอนควรลดบทบาทในการถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียนในลักษณะการบรรยายลง

และเพิ่มบทบาทในการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงการจัดเตรียมสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการเรียนรู้

Active Learning คือ กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำ และได้ใช้กระบวนการคิดเกี่ยวกับสิ่งที่เขาได้กระทำลงไป (Bonwell, 1991) เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภายใต้สมมติฐานพื้นฐาน 2 ประการคือ 1) การเรียนรู้เป็นความพยายามโดยธรรมชาติของมนุษย์, และ 2) แต่ละบุคคลมีแนวทางในการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน (Meyers and Jones, 1993) โดยผู้เรียนจะถูกเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้ (receive) ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ (co-creators) (Fedler and Brent, 1996)

Active Learning จึงเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างสรรค์ทางปัญญา (Constructivism) ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาวิชาเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้หรือสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นในตนเองด้วยการลงมือปฏิบัติจริงผ่านสื่อหรือกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้นโดยกระบวนการคิดขั้นสูง กล่าวคือ ผู้เรียนมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่าจากสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีความหมายและนำไปใช้ ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สถาพร พงศพิศกุล, 2558)

3.2. แนวคิดการเรียนรู้แบบ Active Learning

แนวคิดของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) สร้างแรงบันดาลใจ ให้คำปรึกษา ดูแล แนะนำทำหน้าที่เป็นโค้ชและพี่เลี้ยง (Coach & Mentor) แสวงหาเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย (Meaningful learning) ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้ มีความเข้าใจในตนเอง ใช้สติปัญญา คิด วิเคราะห์ สร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมที่บ่งบอกถึงการมีสมรรถนะสำคัญในศตวรรษที่ 21 มีทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะวิชาชีพ บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ตามระดับช่วงวัย

ลักษณะของการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning เป็นดังนี้ (ไชยยศ เรืองสุวรรณ, 2553)

1. เป็นการเรียนการสอนที่พัฒนาศักยภาพทางสมอง ได้แก่ การคิด การแก้ปัญหาและการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้
2. เป็นการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้สูงสุด
3. ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้และจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง
4. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนทั้งในด้านการสร้างองค์ความรู้ การสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกันร่วมมือกันมากกว่าการแข่งขัน
5. ผู้เรียนเรียนรู้ความรับผิดชอบร่วมกัน การมีวินัยในการทำงาน และการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ

6. เป็นกระบวนการสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนอ่าน ฟัง คิดอย่างลุ่มลึก ผู้เรียนจะเป็นผู้จัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง

7. เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นทักษะการคิดขั้นสูง

8. เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูลข่าวสาร หรือสารสนเทศ และหลักการความคิดรวบยอด

9. ผู้สอนจะเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง

10. ความรู้เกิดจากประสบการณ์ การสร้างองค์ความรู้ และการสรุปบทวนของผู้เรียน

บทบาทของอาจารย์ผู้สอน ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางของ Active Learning ดังนี้ (ณัชนัน แก้วชัยเจริญกิจ, 2550) จัดให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน กิจกรรมต้องสะท้อนความต้องการในการพัฒนาผู้เรียนและเน้นการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงของผู้เรียน

1. สร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วม และการเจรจาโต้ตอบที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้สอนและเพื่อนในชั้นเรียน

2. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นพลวัต ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมรวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้

3. จัดสภาพการเรียนรู้แบบร่วมมือ ส่งเสริมให้เกิดการร่วมมือในกลุ่มผู้เรียน

4. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ท้าทาย และให้โอกาสผู้เรียนได้รับวิธีการสอนที่หลากหลาย

5. วางแผนเกี่ยวกับเวลาในการเรียนการสอนอย่างชัดเจน ทั้งในส่วนของเนื้อหา และกิจกรรม

6. ครูผู้สอนต้องใจกว้าง ยอมรับในความสามารถในการแสดงออก และความคิดของผู้เรียน

3.3 เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning

การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning สามารถสร้างให้เกิดขึ้นได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน รวมทั้งสามารถใช้ได้กับนักเรียนทุกระดับ ทั้งการเรียนรู้เป็นรายบุคคล การเรียนรู้แบบกลุ่มเล็ก และการเรียนรู้แบบกลุ่มใหญ่ McKinney (2008) ได้เสนอตัวอย่างรูปแบบหรือเทคนิค การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แบบ Active Learning ได้ดี ได้แก่

1. การเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยนความคิด (Think-Pair-Share) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนคิดเกี่ยวกับประเด็นที่กำหนดแต่ละคน ประมาณ 2-3 นาที (Think) จากนั้นให้แลกเปลี่ยนความคิดกับเพื่อนอีกคน 3-5 นาที (Pair) และนำเสนอความคิดเห็นต่อผู้เรียนทั้งหมด (Share)

2. การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative learning group) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยจัดเป็นกลุ่ม ๆ ละ 3-6 คน

3. การเรียนรู้แบบทบทวนโดยผู้เรียน (Student-led review sessions) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทบทวนความรู้และพิจารณาข้อสงสัยต่าง ๆ ในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้โดยครูจะคอยช่วยเหลือกรณีที่มีปัญหา

4. การเรียนรู้แบบใช้เกม (Games) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนนำเกมเข้าบูรณาการในการเรียนการสอน ซึ่งใช้ได้ทั้งในขั้นการนำเข้าสู่บทเรียน การสอน การมอบหมายงาน และหรือขั้นการประเมินผล

5. การเรียนรู้แบบวิเคราะห์วิดีโอ (Analysis or reactions to videos) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนดูวิดีโอ 5-20 นาที แล้วให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น หรือสะท้อนความคิดเกี่ยวกับสิ่งที่ได้ดู อาจใช้วิธีการพูดโต้ตอบกัน การเขียน หรือ การร่วมกันสรุปเป็นรายกลุ่ม

6. การเรียนรู้แบบโต้วาที (Student debates) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนได้นำเสนอข้อมูลที่ได้จากประสบการณ์และการเรียนรู้เพื่อยืนยันแนวคิดของตนเองหรือกลุ่ม

7. การเรียนรู้แบบผู้เรียนสร้างแบบทดสอบ (Student generated exam questions) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสร้างแบบทดสอบจากสิ่งที่ได้เรียนรู้มาแล้ว

8. การเรียนรู้แบบกระบวนการวิจัย (Mini-research proposals or project) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่อิงกระบวนการวิจัย โดยให้ผู้เรียนกำหนดหัวข้อที่ต้องการเรียนรู้ วางแผนการเรียนรู้ เรียนรู้ตามแผน สรุปความรู้หรือสร้างผลงาน และสะท้อนความคิดในสิ่งที่ได้เรียนรู้ หรืออาจเรียกว่าการสอนแบบโครงงาน (project-based learning) หรือ การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (problem-based learning)

9. การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา (Analyze case studies) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้อ่านกรณีตัวอย่างที่ต้องการศึกษา จากนั้นให้ผู้เรียนวิเคราะห์และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือแนวทางแก้ปัญหาภายในกลุ่ม แล้วนำเสนอความคิดเห็นต่อผู้เรียนทั้งหมด

10. การเรียนรู้แบบการเขียนบันทึก (Keeping journals or logs) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจดบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้พบเห็น หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน รวมทั้งเสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับบันทึกที่เขียน

11. การเรียนรู้แบบการเขียนจดหมายข่าว (Write and produce a newsletter) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนร่วมกันผลิตจดหมายข่าว อันประกอบด้วย บทความ ข้อมูลสารสนเทศ ข่าวสาร และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แล้วแจกจ่ายไปยังบุคคลอื่น ๆ

12. การเรียนรู้แบบแผนผังความคิด (Concept mapping) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนออกแบบแผนผังความคิด เพื่อนำเสนอความคิดรวบยอด และความเชื่อมโยงกันของกรอบความคิด โดยการใช้เส้นเป็นตัวเชื่อมโยง อาจจัดทำเป็นรายบุคคลหรืองานกลุ่ม แล้วนำเสนอผลงานต่อผู้เรียนอื่น ๆ จากนั้นเปิดโอกาสให้ผู้เรียนคนอื่นได้ซักถามและแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม (สถาพร พฤษพิบูล, 2558)

4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการคัดลายมือ

การเขียนด้วยลายมือเป็นส่วนหนึ่งของการสื่อสารที่สำคัญในการบันทึกข้อมูล การจดบันทึก การทำเอกสาร และการเขียนจดหมาย การเขียนลายมือที่อ่านง่ายจึงถือเป็นปัจจัยสำคัญในการทำให้การสื่อสารผ่านการเขียนมีประสิทธิภาพและบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ การคัดลายมือหรือการเขียนด้วยลายมือที่สวยงามและอ่านง่ายช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจข้อความได้อย่างถูกต้อง และยังสะท้อนถึงความตั้งใจ ความระมัดระวัง และความสามารถในการสื่อสารของผู้เขียน การฝึกฝนและพัฒนาการเขียนลายมือให้มีความชัดเจนและอ่านง่ายจึง

เป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะในวงการการศึกษา การทำงาน หรือการสื่อสารทางธุรกิจ การเขียนที่อ่านง่ายไม่เพียงช่วยให้ลดความสับสน แต่ยังช่วยให้การถ่ายทอดข้อมูลสามารถบรรลุผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การศึกษาการคัดลายมือและการพัฒนาความสามารถในการเขียนลายมือที่อ่านง่ายจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ควรได้รับความสนใจ ทั้งในด้านการศึกษาและการสื่อสารในชีวิตประจำวัน เพื่อให้การแลกเปลี่ยนข้อมูลและความรู้ระหว่างบุคคลในสังคมไทยมีความราบรื่นและเกิดผลสำเร็จตามที่ต้องการ

ผดุง อารยวิญญู (2544:79) ได้กล่าวถึงการเขียนตัวอักษรไว้ว่า การเขียนตัวอักษร หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า การคัดลายมือ ลักษณะการเขียนรูปทรงตัวอักษรที่ดี ควรอ่านง่าย ไม่จำเป็นต้องมีลายมือสวยเพียงอ่านง่ายก็พอ แต่ถ้าเด็กคนใดจะฝึกคัดลายมือจนลายมือสวยงามก็ยิ่งดี และการคัดลายมือทำให้นักเรียนเกิดวินัยในตนเอง มีความสุขุม ในการทำงาน รวมทั้งการฝึกสมาธิให้ยาวนาน เกิดความประณีตในการทำงาน และสร้างนิสัยรักความเป็นระเบียบ ฝึกการสังเกต ฝึกความแน่วแน่ การคัดลายมือเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งที่จำเป็นต้องฝึกให้นักเรียนคัดหรือบรรจงเขียนให้สวยงาม คุณครูไม่ควรละเลยให้นักเรียนฝึกการคัดลายมือ เมื่อนักเรียนสามารถฝึกคัดได้ สวยงามจะทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ภาคภูมิใจในความเป็นชาติไทยที่มีอักษรไทยเป็นของเราเอง

ผกาศรี เย็นบุตร และคณะ (2558) กล่าวว่า การคัดลายมือมีจุดมุ่งหมายสำคัญ คือ เพื่อพัฒนาลายมือให้ดีขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นการฝึกให้นักเรียนมีระเบียบ มีสมาธิ ปลุกฝังนิสัยรักความงาม และรักความสะอาดในการทำงาน โดยผู้คัดลายมือต้องคำนึงถึงสิ่งสำคัญ ดังนี้ 1) ความถูกต้อง ได้แก่ ตัวอักษรถูกต้อง การวางพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวการันต์ถูกต้อง ไม่ตกหล่น และเว้นระยะห่างของตัวอักษร (ช่องไฟ) สม่าเสมอ 2) ความสะอาด คือ เมื่อคัดลายมือเรียบร้อยแล้ว ต้องดูสะอาดตา ไม่มีรอยลบเปรอะเปื้อน ตัวอักษรไม่เบียดไปทางซ้ายหรือทางขวาของกระดาษ การย่อหน้าต้องได้ระดับเดียวกัน 3) ความสวย คือ ต้องน่าดูและน่าอ่าน การคัดลายมือมีวิธีการฝึกแบบ ได้แก่ การฝึกคัดตัวบรรจงเต็มบรรทัด การฝึกคัดตัวบรรจงครึ่งบรรทัด การคัดลายมือมีหลักการคัดให้สวยงาม ดังนี้ 1) เส้นแนวตั้งควรขนานกันทุกตัวอักษร ไม่เอนหรือโย้เย้ไปมา 2) รูปแบบของตัวอักษรต้องเป็นรูปแบบเดียวกัน คือ แบบกลมกับแบบเหลี่ยม 3) ความกว้างของขนาดตัวอักษรแต่ละตัวจะต้องเป็นมาตรฐานเดียวกัน 4) ระยะห่างของตัวอักษร (ช่องไฟ) ต้องเท่ากัน 5) เว้นวรรคชัดเจนแน่นอน เช่น เว้นวรรคขนาด 3 ตัวอักษร หรือ 2 ตัวอักษร ต้อง ปฏิบัติเหมือนกันทั้งหมด 7) หัวตัวอักษรต้องไม่บอด คือ ต้องมีหัว มีขนาดเป็นมาตรฐานเดียวกัน 8) แนวคิด เกี่ยวกับแบบฝึกกราชบัณฑิตยสถาน (2554) ให้ความหมายไว้ว่า แบบฝึกหัด เป็นคำนาม หมายถึง แบบ ตัวอย่างปัญหาหรือคำสั่งที่ตั้งขึ้นเพื่อให้นักเรียนฝึกตอบ เป็นต้น 9) หางตัวอักษรยาวพองาม เป็นมาตรฐานเดียวกัน ลักษณะของตัวอักษรแบบกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2565) และในส่วนของแบบฝึก วชิราภรณ์ ชำนิ (2555) กล่าวว่า แบบฝึก หมายถึง สิ่งที่สร้างขึ้นเพื่อเสริมสร้างทักษะให้แก่ นักเรียนและเป็นสื่อการเรียนรู้สำหรับให้นักเรียนได้ทบทวน ฝึกฝนทักษะจนเกิดความชำนาญ มีลักษณะเป็น แบบฝึกหัดให้นักเรียนได้นำไปใช้แก้ปัญหา สมศรี อภัย (2553) กล่าวว่า แบบฝึกทักษะที่ดีควรมีลักษณะที่ปลูกเร้าความสนใจของนักเรียน โดยการใช้จิตวิทยาและภาษาที่เหมาะสมกับวัย ญัฐชา อักษรเดช (2554) กล่าวว่า แบบฝึกทักษะ หมายถึง สื่อการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นอย่างมีจุดหมายที่แน่นอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้จากการกระทำจริง เป็นประสบการณ์ตรงของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของ

สิ่งที่เรียน สามารถเรียนรู้และจดจำสิ่งที่เรียนได้ดีและนำการเรียนรู้และความรู้ที่ได้ไปใช้ในสถานการณ์อื่นที่มีลักษณะ คล้ายกันได้

ความหมายของแบบฝึกหัดหรือแบบฝึกทักษะ

ไพบุลย์ มุลติ (2546, หน้า 48) ให้ความหมายของแบบฝึกทักษะว่า แบบฝึกทักษะเป็นชุดการเรียนรู้ที่ครูจัดทำขึ้นให้ผู้เรียนได้ทบทวน เนื้อหาที่เรียนรู้อยู่แล้วเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจจะช่วยเพิ่มทักษะความชำนาญ และช่วยฝึกทักษะการคิดให้มากขึ้น ทั้งยังมีประโยชน์ในการลดภาระให้กับครู อีกทั้งพัฒนาความสามารถของผู้เรียนทำให้ผู้เรียนมองเห็นความก้าวหน้าจากผลการเรียนรู้ของตนเองได้

พินิจ จันทรชัย (2546, หน้า 90) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกทักษะว่า แบบฝึกทักษะ หมายถึง งานกิจกรรม หรือประสบการณ์ที่ผู้สอนจัดให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติเพื่อทบทวนความรู้ที่เรียนมาแล้ว ให้สามารถนำความรู้ที่ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

อานวย เลื่อมใส (2546, หน้า 89) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกทักษะไว้ว่า หมายถึง แบบตัวอย่างปัญหาหรือคำสั่งเพื่อให้ผู้เรียนรู้อยู่แล้ว เพื่อความรู้ ความเข้าใจและเป็นการเพิ่มทักษะความชำนาญให้แก่ผู้เรียนทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

สมศักดิ์ สันธะเวช (2540, หน้า 40) ได้กล่าวว่า แบบฝึก ทักษะ หมายถึง การจัดประสบการณ์ฝึกหัดเพื่อให้นักเรียนศึกษาและเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถแก้ปัญหาได้ถูกต้องอย่างหลากหลายและแปลกใหม่

ปราณี จินฤทธิ์ (2552, หน้า 32) ได้กล่าวว่า แบบฝึก หมายถึง งานที่ครูมอบหมายให้นักเรียนทำด้วยตนเองภายหลังจากได้เรียนบทเรียนเพื่อเป็นการทบทวนและฝึกทักษะในเรื่องที่เรียนผ่านมาแล้ว

ประภาพร ถิ่นอ่อน (2553, หน้า 29) ได้กล่าวว่า แบบฝึกทักษะ หมายถึง สื่อการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเองจนเกิดความรู้ ความเข้าใจเพิ่มขึ้น โดยที่กิจกรรมที่ได้ปฏิบัติในแบบฝึกนั้นจะครอบคลุมเนื้อหาที่เรียนไปแล้ว ทำให้นักเรียนมีความรู้และทักษะมากขึ้น เพราะมีรูปแบบหรือลักษณะที่หลากหลาย

สมพร ตอยยิปี (2554, หน้า 32) ได้กล่าวว่า แบบฝึกทักษะเป็นสื่อการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติเพื่อพัฒนาทักษะและความรู้ต่าง ๆ จนเกิดความชำนาญ และสามารถนำความรู้ไปใช้ได้อย่างถูกต้องดังที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า แบบฝึกเป็นสื่อการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเองจนเกิดความรู้ ความเข้าใจเพิ่มขึ้น โดยที่กิจกรรมที่ได้ปฏิบัติในแบบฝึกนั้นจะครอบคลุมเนื้อหาที่เรียนไปแล้ว ทำให้นักเรียนมีความรู้และทักษะมากขึ้น และทำให้ผู้เรียนมองเห็นความก้าวหน้าจากผลการเรียนรู้ของตนเองได้

ประเภท/ชนิดของแบบฝึก

สำลี รักสุทธี (ม.ป.ป., หน้า 31-32) กล่าวว่า แบบฝึกจะมีอยู่ 3 ประเภท ดังนี้ 1) แบบฝึกเสริมทักษะ เป็นแบบฝึกที่นำไปใช้กับนักเรียนที่มีความสามารถเป็นเลิศ มีความคิด ความจำเป็นพิเศษ สามารถเรียนรู้ได้เร็วเพียงแนะนำนิดหน่อยก็เข้าใจได้ หรือกลุ่มนักเรียนที่เรียกว่า อัจฉริยะ คือ กลุ่มนักเรียนที่มีสติปัญญาเป็นเลิศนั่นเอง ดังนั้น แบบฝึกเสริมทักษะจึงนำไปใช้เสริมเพื่อพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียนกลุ่มนี้ให้ก้าวไปก่อนเพื่อน 2) แบบฝึกทักษะ เป็นแบบฝึกที่นำไปใช้กับนักเรียนที่มีความสามารถระดับปานกลาง หรือที่เรียกว่า เนย

ยะบุคคล คือ กลุ่มนักเรียนสามารถฝึกได้ สอนได้ ใช้สื่อ นวัตกรรม หรือแบบฝึกทักษะแล้วสามารถเข้าใจเนื้อหาได้ นักเรียนกลุ่มนี้ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นกลุ่มใหญ่ เป็นกลุ่ม ปกติ 3) แบบฝึกซ่อมทักษะ เป็นแบบฝึกที่นำไปใช้กับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียน มีความบกพร่องด้านใดด้านหนึ่ง เป็นนักเรียนที่มีสติปัญญาระดับต่ำหรือเด็กแอลดี (LD-Learning Disability) หรือที่เรียกว่า ปทปรมะ คือนักเรียนมีปัญหาขั้นวิกฤตหลักการสร้างแบบฝึกทักษะ

นิตยา กิจโร (2553, หน้า 40) ได้สรุปหลักการสร้างแบบฝึกไว้ ดังนี้

1. ก่อนสร้างแบบฝึกจำเป็นต้องกำหนดโครงร่างไว้ก่อนว่ามีวัตถุประสงค์อย่างไร แบบฝึกเกี่ยวกับเรื่องอะไร

2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3. เขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

4. แจกวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมย่อย โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของผู้เรียน

5. กำหนดอุปกรณ์ที่ใช้ในแต่ละกิจกรรม

6. กำหนดเวลา และขั้นตอนให้เหมาะสม

7. การประเมินผลอย่างไร

ประภาพร ถิ่นอ่อน (2553, หน้า 35) ได้กล่าวว่า หลักการสร้างแบบฝึกทักษะควร คำนึงถึงหลักจิตวิทยาในการเรียนรู้โดยมีจุดมุ่งหมายในการฝึก แบบฝึกควรเริ่มจากง่ายไปหายาก มีหลายแบบ มีตัวอย่างประกอบ มีภาพประกอบ และสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง

ปราณี จินณฤทธิ์ (2552, หน้า 32) ได้กล่าวว่า หลักการสร้างแบบฝึกผู้สร้างต้องคำนึง ถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล แบบฝึกที่สร้างต้องมีหลาย ๆ รูปแบบ สร้างจากง่ายไปหายาก มีความถูกต้องในการสร้างแบบฝึก มีการสอดแทรกทักษะวิชาอื่นเข้าไปด้วย ควรจัดทำแบบฝึกไว้ล่วงหน้า เพราะแบบฝึกควรทำหลังจากผู้เรียนได้เรียนบทเรียนในเรื่องนั้น ๆ จบลงทันที

อุษณีย์ เสือจันทร์ (2553, หน้า 26) ได้กล่าวว่า หลักการสร้างแบบฝึกผู้สร้างต้องศึกษาปัญหาของเนื้อหาที่นำมาสร้างแบบฝึก โดยนำมาตั้งวัตถุประสงค์ตลอดจนรูปแบบ และวางแผนขั้นตอนการใช้แบบฝึก การสร้างแบบฝึกต้องสอดคล้องกับเนื้อหาและทักษะที่ต้องการฝึก ต้องนำหลักจิตวิทยาการเรียนรู้และจิตวิทยาพัฒนาการมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกก่อนนำไปใช้ควรมีการทดลองใช้เพื่อหาข้อบกพร่องของแบบฝึก

แบบฝึกดังที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า หลักการสร้างแบบฝึกทักษะควรคำนึงถึงหลักจิตวิทยาในการเรียนรู้โดย มีจุดมุ่งหมายในการฝึก มีหลายรูปแบบและแบบฝึกควรเริ่มจากง่ายไปหายาก มีหลายแบบ มีตัวอย่างประกอบ มี ภาพประกอบ และสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง

ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ

ไพบุลย์ มูลดี (2546, หน้า 52) กล่าวถึง ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะไว้ ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น

2. ช่วยให้ผู้เรียนจดจำเนื้อหาในบทเรียนและคำศัพท์ต่าง ๆ ได้คงทน

3. ทำให้เกิดความสนุกสนานขณะเรียน

4. ทำให้ผู้เรียนทราบความก้าวหน้าของตนเอง
5. ผู้เรียนสามารถทบทวนความรู้ได้ด้วยตนเอง
6. แบบฝึกทักษะสามารถนำมาวัดผลการเรียนที่เรียนแล้ว
7. ช่วยให้ครูทราบข้อบกพร่องของผู้เรียนและนำไปปรับปรุงแก้ไขได้ทันที่

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการพัฒนาลายมือของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) รายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ รหัสวิชา 20000-1102 โดยใช้แบบฝึกลายมือสวยเพื่อให้ผู้เรียนมีลายมือที่ดีขึ้น สวยงาม อ่านง่าย โดยมีขั้นตอนการฝึกคือ คัดพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ คำ ประโยค นักเรียนทำแบบทดสอบ ก่อนเรียนและหลังเรียนตามลำดับ และแบบฝึกทักษะที่จัดทำขึ้นผู้วิจัยจะนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมในโอกาสต่อไป

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พองคำ พุ่มพวง ได้ทำการวิจัย เรื่อง การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการเขียน (ลายมือ) โดยใช้วิธีการเสริมแรงทางบวก ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ห้อง 1/10 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการเขียนหนังสือโดยใช้วิธีเสริมแรงทางบวก ให้เขียนอ่านง่าย สวยงาม กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ห้อง 1/10 โดยใช้แบบบันทึกข้อมูล ที่ผู้ทำการวิจัยสร้างขึ้นเอง เพื่อเก็บข้อมูลเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า เมื่อใช้วิธีการเสริมแรงทางบวก โดยใช้คำพูด หรือเขียนคำชมเชยลงในสมุด เช่น คำว่า “พอใช้ ดี ดีมาก (หรือเพิ่มคะแนน) จะกระตุ้นให้นักศึกษามีพฤติกรรมการเขียนที่อ่าน ชัดเจน สวยงาม และเขียนบรรจงกว่าเดิม โดยนักศึกษาจะตั้งใจที่จะเขียนมากขึ้น โดยเมื่อได้รับการเสริมแรงทางบวกก็จะทำให้นักศึกษามีความสนใจ ตั้งใจเขียนมากขึ้น ส่งผลให้ลายมืออ่านง่าย และสวยงาม

ณัฐทริกา จูฮ้าง นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ จารุพันธ์ ย่องจิน ครูภาษาไทย โรงเรียนเทศบาล 2 (วัดกะพังสุรินทร์) อำเภอเมืองตรัง จังหวัดตรัง และชญาณัทธ เอี้ยวเรืองสุริติ อาจารย์ประจำหลักสูตรภาษาไทยเพื่อการสื่อสารธุรกิจ คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการคัดลายมือโดยใช้แบบฝึกทักษะการคัดลายมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/3 โรงเรียนเทศบาล 2 (วัดกะพังสุรินทร์) อำเภอเมืองตรัง จังหวัดตรัง โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาการคัดลายมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/3 โรงเรียนเทศบาล 2 (วัดกะพังสุรินทร์) อำเภอเมืองตรัง จังหวัดตรัง 2) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทักษะการคัด ลายมือโดยใช้แบบฝึกทักษะการคัดลายมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/3 โรงเรียนเทศบาล 2 (วัดกะ พัง-สุรินทร์) อำเภอเมืองตรัง จังหวัดตรัง 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อชุดแบบฝึกทักษะการ คัดลายมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/3 โรงเรียนเทศบาล 2 (วัดกะพังสุรินทร์) อำเภอเมืองตรัง จังหวัดตรัง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/3 กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2/2565 โรงเรียนเทศบาล 2 (วัดกะ พังสุรินทร์) อำเภอเมืองตรัง จังหวัดตรัง จำนวน 37 คน เนื่องจากลายมือของ นักเรียนมีปัญหาและส่งผลต่อการสื่อสารที่ผิดพลาด ผู้วิจัยจึงสร้างแบบฝึกทักษะการคัดลายมือ ดังนี้ 1) แบบฝึกการคัดลายมือ เรื่อง พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ 2) แบบฝึกทักษะการคัดลายมือ คือ คำไทย 3) แบบฝึกทักษะการคัดลายมือ เรื่อง

ประโยคภาษาไทย ผลการวิจัย พบว่า 1) ลายมือของนักเรียนที่ได้รับ การพัฒนาโดยใช้แบบฝึกทักษะการคัดลายมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/3 โรงเรียนเทศบาล 2 (วัดกะพังสุรินทร์) อำเภอเมืองตรัง จังหวัดตรัง ดีขึ้น 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในเรื่อง การพัฒนาทักษะการคัดลายมือโดยใช้แบบฝึกทักษะการคัดลายมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/3 โรงเรียนเทศบาล 2 (วัดกะพังสุรินทร์) อำเภอเมืองตรัง จังหวัดตรัง พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) ผลการศึกษาความพึงพอใจในการใช้แบบฝึกทักษะการคัดลายมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/3 โรงเรียนเทศบาล 2 (วัดกะพังสุรินทร์) อำเภอเมืองตรัง จังหวัดตรัง พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจ อันดับที่ 1 การสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการคัดลายมือมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของบทเรียน อันดับที่ 2 การสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการคัดลายมือ ผู้เรียนสามารถปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ และอันดับที่ 3 สิ่ง que นักเรียนได้รับการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการคัดลายมือในครั้งนี้ตรงตามความคาดหวังของนักเรียน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 อยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้น ผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการคัดลายมือโดยใช้แบบฝึกทักษะการคัดลายมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/3 โรงเรียนเทศบาล 2 (วัดกะพังสุรินทร์) อำเภอเมืองตรัง จังหวัดตรัง ชี้ให้เห็นถึงการพัฒนาลายมือของนักเรียนไปในทางที่ดีขึ้น และแบบฝึกทักษะการคัดลายมือสามารถปรับประยุกต์ใช้ใน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของปีการศึกษาอื่น ๆ ได้โดยมีการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

อรรยา ยางศรี ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการเขียนคัดลายมือ จากนวัตกรรมการบัตรคำศัพท์สื่อ ทำมือโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาการคัดลายมือของนักเรียนให้เรียบร้อยสวยงาม 2) เพื่อพัฒนาให้นักเรียนเขียนตัวพยัญชนะได้ถูกต้องและแม่นยำ 3) เพื่อให้นักเรียนอ่าน-เขียนภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง

ผลงานที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน ด้านนักเรียน ได้แก่ 1) นักเรียนได้เรียนตามความถนัด ความสนใจ ตามศักยภาพ 2) นักเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านภาษาสูงขึ้น สามารถอ่านได้ เขียนได้ดีขึ้น และสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผลการสอบวัดความสามารถทางภาษาไทยผ่านเกณฑ์ที่กำหนด 3) นักเรียนมีความภาคภูมิใจ สนใจเข้าร่วมกิจกรรมด้านการเรียนการสอนมากขึ้น 4) มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับครู เข้าใจและสามารถปฏิบัติตามกิจกรรมที่ครูกำหนดให้ได้ 5) นอกจากในรายวิชาภาษาไทยแล้วนักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในการดำเนิน ชีวิตและการเรียนในรายวิชาอื่นได้ 6) นักเรียนได้รู้จักพยัญชนะไทยและสระอย่างแม่นยำ 7) นักเรียนมีทักษะการเขียนและการสื่อสารได้ดี 8) นักเรียนลายมือสวยและเป็นระเบียบเรียบร้อย 9) นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายได้เป็นอย่างดี

ผลงานที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน ด้านครูผู้สอน ได้แก่ 1) ครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจในการสร้าง และใช้นวัตกรรม 2) ครูมีการเตรียมการสอนโดยศึกษานวัตกรรมและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ 3) ครูได้รับการพัฒนาการเรียนรู้ด้านภาษาจากการนิเทศและการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู 4) ครูมีเทคนิคการสอนที่ดี มีความอดทน มีความรับผิดชอบ มุ่งมั่น เสียสละในการปฏิบัติงาน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละครั้ง

ผลงานที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน ด้านประสิทธิภาพของนวัตกรรม บัตรคำศัพท์ทำมือและสมุดคัดลายมือลายเส้น มีประสิทธิภาพที่ดีขึ้นตามเกณฑ์

จากการใช้นวัตกรรมชุดบัตรคำศัพท์ทำมือและสมุดคัดลายมือลายเส้นเพื่อพัฒนาทักษะทางการเขียนที่ถูกต้อง สวยงาม เป็นระเบียบ และการอ่านคำและความสามารถในการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่าหลังใช้นวัตกรรมนี้ นักเรียนมีทักษะทางการเขียนที่เป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงามขึ้นเพราะมีแรงกระตุ้นจากหลาย ๆ ด้าน และมีทางด้านภาษาที่ดีขึ้น และทำให้เกิดการพัฒนาการคัดลายมืออย่างต่อเนื่อง สามารถเขียนให้ผู้อ่านอ่านง่ายและดูเป็นระเบียบเรียบร้อย และทักษะด้านการอ่านทำให้พูดคุย สื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เป็นพื้นฐานในการศึกษาระดับสูงขึ้นต่อไป นอกจากนี้ยังได้รับการยอมรับทั้งในระดับกลุ่มครูในโรงเรียนและกลุ่มเพื่อนในห้องเรียน